

รายวิชา ภาษาไทย

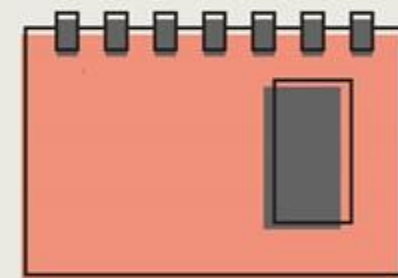
รหัสวิชา ท ๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

เรื่อง “อ่านบทอาขยานหลัก”

ก ข ค

๔

อ่านบทอาชยานหลัก

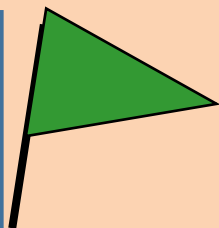
จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการอ่านบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้
๒. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรองได้ถูกต้อง
๓. มีความรู้เข้าใจเรียน และรับผิดชอบ

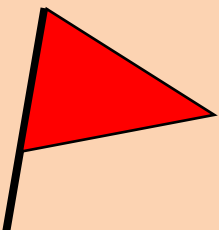
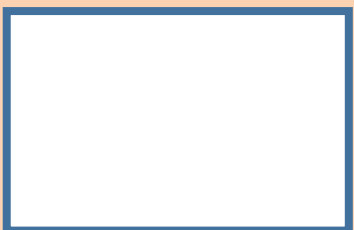
“ คำไทยใช้ให้ถูก ”

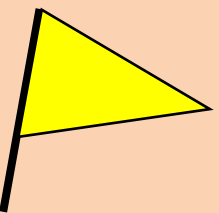
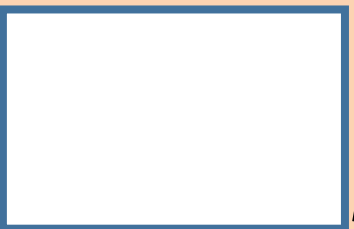
จงหาคำที่เขียนถูกต้อง

๑. รื่นรมย์

๒. อารมย์ ~~ย~~ (อารมณ์)

๓. ชมรมย์ ~~ย~~ (ชมรม)

“คำนี้มี ความหมาย”

เสียงพูด

ทำนอง

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายว่า

(๑) น. ทาง, แบบ, แบบอย่าง, เช่น ทำนองครองธรรม ทำนองเดียวกัน

(๒) น. กลุ่มเสียงสูงต่ำที่จัดให้ดำเนินไปอย่างเป็นระเบียบ มีจังหวะสั้นยาว

เช่น ทำนองสวด ทำนองเพลง ทำนองเทศน์.

ลูกคำของ "ทำนอง" คือ ทำนองเก็บ ทำนองเสนาะ

กลอนสี่

ดวงจันทร์วันเพ็ญ

แสงนวลเย็นตา

ชักชวนเพื่อนยา

เด็กน้อยสุขสันต์

ลอยเด่นบนฟ้า

พาใจหฤหรรษ์

มาเล่นร่วมกัน

บันเทิงเรใจ

“รู้ไว้ใช่ว่าใส่บาตแบกหาม”
// เรียนรู้ หรือศึกษาไว้ก็ไม่ได้ลำบาก หรือเสียหายอะไร

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง

เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความเพลิดเพลิน
ซาบซึ้ง ในรสของบทประพันธ์ ซึ่งจะต้อง
อ่านอย่างมีจังหวะ ลีลาและท่วงทำนอง
ตามลักษณะของคำประพันธ์นั้นๆ

ลักษณะการอ่านบทร้อยกรอง

๑. **อ่านออกเสียงธรรมดา** เป็นการอ่านออกเสียงพูดตามปกติเหมือนการอ่านร้อยแก้วแต่มีจังหวะวรรคตอน มีการเน้นสัมผัสตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์แต่ละชนิด
๒. **อ่านทำนองเสนาะ** เป็นการอ่านมีสำเนียงสูง ต่ำ หนัก เบา ยาว สั้น เป็นทำนองเหมือนเสียงดนตรี มีการเอื้อนเสียง เน้นสัมผัส จังหวะ ลีลาและท่วงทำนองที่แตกต่างกันตามลักษณะคำประพันธ์

หลักในการออกเสียงบทร้อยกรอง

๑. ศึกษาลักษณะบังคับของคำประพันธ์
เช่น จังหวะ จำนวนคำ คำสัมผัส
๒. อ่านให้ถูกต้องตามลักษณะบังคับของ
คำประพันธ์ชนิดนั้นๆ

๓. อ่านออกเสียงคำให้ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะ
คำที่มี ร ล และคำควบกล้ำ
๔. อ่านออกเสียงดังพอสมควร ผู้ฟังได้ยินทั่วถึง
ไม่ดังหรือค่อยจนเกินไป
๕. อ่านมีจังหวะวรรคตอน รู้จักทอดจังหวะ
เอื้อนเสียง

๖. คำที่รับสัมผัสกัน ต้องอ่านเน้นเสียงให้ชัด

ถ้าสัมผัสนอกต้องทอดเสียงยาวกว่าธรรมดา

๗. อ่านเอนสัมผัสใน เพื่อเพิ่มความไพเราะ

เช่น ข้าขอเคารพอภิวันท์ (อ่านว่า อบ-พิ-วัน)

๘. คำที่มีพยางค์เกินให้อ่านเร็วและเบา เพื่อให้
เสียงไปตกที่พยางค์ต้องการ

๙. มีศิลปะในการใช้เสียง รู้จักเอื้อนเสียงให้ไพเราะ

ถ้าสัมผัสนอกต้องทอดเสียงยาวกว่าธรรมดา

๑๐. เมื่ออ่านถึงตอนจะจบต้องเอื้อนเสียงและทอด

จังหวะให้ช้าลงจนกระทั่งจบบท

กลอนสี่

กลอนสี่เป็นคำประพันธ์ประเภทกลอน ใน ๑ บท มี ๒ บาท

๑ บาท มี ๒ วรรค

วิธีอ่านกลอนสี่

๑. อ่านออกเสียงปกติ แบ่งวรรค ๒+๒ / ๒+๒
(บางแห่งอนุโลมแบ่งตามความหมายของคำ)

ชาติไทย/รุ่งเรือง	เป็นเมือง/เก่าแก่
ประเพณี/งามแท้	ไม่แพ้/ชาติใด
วัดวา/อาราม	งดงาม/ยิ่งใหญ่
มีภา/ชาไทย	คิดใช้/ขึ้นเอง

วิธีอ่านกลอนสี่

๒. อ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

(แบ่งวรรค ๒+๒ / ๒+๒ :ลีลาทำนองเหมือนกาพย์ยานี ๑๑)

เด็กไทย/วันนี้

ต้องดี/ต้องเก่ง

ต้องช่วย/ตนเอง

ต้องเร่ง/ก้าวไป

ซื่อสัตย์/อดทน

ฝึกฝน/วินัย

เรารัก/เมืองไทย

ร่วมใจ/ทำดี

กลอนสี่

ดวงจันทร์/วันเพ็ญ

แสงนวล/เย็นตา

ชักชวน/เพื่อนยา

เด็กน้อย/สุขสันต์

ลอยเด่น/บนฟ้า

พาใจ/หฤหรรษ์

มาเล่น/ร่วมกัน

บันเทิง/เรใจ

เพ็ญ - เต๋น

ฟ้า - ตา

หาคำที่คล้องจองกันจากบทร้อยกรอง

ตา - พา

หรรษ์ - กัน

“เรียงถ้อยร้อยคำ”

เด็กไทยก้าวไกลสู่อาเซียน

ห้าแปดอาเซียน
ประชาคมเดินหน้า
สืบชาติยีนดี
ร่วมด้วยช่วยกัน

เวียนครบสัญญา
ภาระผูกพัน
เปรมปรีดิ์สุขสันต์
สัมพันธ์ก้าวไป

ลาวสิงคโปร์

อินโดนีเซียไทย

เวียดนามไมเกิล

บรูไนเชิดชู

ฟิลิปปินส์พม่า

มาเลเซียเร็ดहरु

กัมพูชาเคียงคู่

อยู่ใกล้เขตคาม

แลกเปลี่ยนพัฒนา
การค้าติดตาม
เด็กไทยต้องคิด
เตรียมรับเร็วพลัน

ศึกษาางดงาม
ข้ามพรมแดนกัน
รู้สิทธินั้น
ขยันหมั่นเพียร

รู้ภาษาไทย	ใช้ถูกอ่านเขียน
รักชาติรักเรียน	ไม่เปลี่ยนแปลงไป
วีรเสนาะ	ไพเราะเสียงใส
มารยาทไทย	นับไหว้งดงาม

ประเพณีนำ วัฒนธรรมไม่ทราบ
ยิ้มแย้มทุกยาม งามน้ำใจเอ๋ย

ที่มา : โครงการสื่อ ๒๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กิจกรรมใบงานที่ ๐๑

แบ่งกลุ่มนักเรียนกลุ่มละ ๔ คน
ฝึกอ่านกลอนสี่ โดยฝึกอ่านเป็นวรรค
แบบธรรมชาติ แบ่งจังหวะการอ่าน
ตามลักษณะของคำประพันธ์

แบ่งจังหวะการอ่าน

วันว่าง/ทำงาน

รำคาญ/ยุ่งยาก

อยู่บ้าน/ผ่อนพัก

ล้าชืด/ผ่อนคลาย

วันว่าง/ห่างงาน//

รำคาญ/ยิ่งนัก//

อยู่บ้าน/ผ่อนพัก//

ลัคนิด/ผ่อนคลาย//

หยิบหนังสืออ่าน//

ผ่านตา/ดีหลาย//

กลอนสี่/ทำท่าย//

หมายลอง/เขียนดู//

หากท่าน/ไต่ว่าง//

กลอนได้/เชิดชู //

เสียงไม้/บังคับ//

ลีคำ/เจาะจง//

ร่วมทาง/ฝึกรู้//

อยู่อย่าง/มั่นคง//

จับสัมผัส/ผัสสง//

ลงมือ/กันเลย//

สรุป

การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง
เป็นการอ่านที่มุ่งให้เกิดความซาบซึ้ง
ในรสของบทประพันธ์ซึ่งต้องอ่านให้มี
จังหวะ ลีลาของบทประพันธ์นั้นๆ

สามารถอ่านได้ ๒ แบบ คือ

อ่านออกเสียงธรรมดา และ

อ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

“ของฝากจากครู”
ของทีระลึก,ของก้านัล

